

ثبیت اختلاف ۳ در صدی

یک روز به برگزاری اولین مناظره هیلاری کلینتون و دونالد ترامپ باقی مانده و هیلاری همچنان در صدر نظرسنجی‌های سراسری قرار دارد. براساس نظرسنجی سراسری «ویل کُلر پالیتیکس» اختلاف سه درصدی میان هیلاری و ترامپ باقی مانده و وزیر خارجه سابق آمریکا با ۴۶/۲ در صدر قرار دارد و ترامپ هم ۴۳/۲ درصد رای آورده است. نکته امیدوارکننده دیگر برای هیلاری کلینتون افزایش اقبال افکار عمومی به این کاندیدای دموکرات‌ها در دو ایالت مهم ایوا و کارولینای شمالی است. در این دو ایالت نظرسنجی از ۵۶ هزار نفری که برای شرکت در انتخابات ثبت‌نام کرده‌اند نشان می‌دهد که هیلاری ۳۶ درصد رای دارد و ترامپ هم ۳۵ درصد و ۲۸ درصد هم مرده هستند.

نگاه

صلح مساله‌دار در کابل

پیرمحمد ملازهی

کارشناس شبه قاره

امضای توافقنامه صلح بین حزب اسلامی گلبدین حکمتیار و دولت وحدت ملی افغانستان موافقان و مخالفان خاص خود را دارد. موافقان که در راس آنها شخص «اشرف غنی» رئیس‌جمهوری قرار دارد امیدوارند این توافق مقدمه‌ای باشد برای حصول توافق مهم‌تری با گروه طالبان و عامل تشویق طالبان

شود که دست از جنگ بردارند و به روند صلح در ابتکاری بین الافغانی بپیوندند. مخالفان روی جنبه‌های دیگر توافق تمرکز کرده‌اند و بر گذشته گلبدین حکمتیار و حزب اسلامی که از کوهستان «سروبی» کابل را به توپ بست تاکید می‌کنند و بر این باورند که حزب اسلامی تجزیه نشده و دیگر در موقعیتی قرار ندارد که صلح یا جنگ با آن بتواند تاثیر تعیین‌کننده‌ای بر روند تحولات در افغانستان بگذارد. اما جدا از نظرهای موافق و مخالف

توافقنامه صلح پیامدهای احتمالی آن می‌تواند حائز اهمیت باشد. به احتمال زیاد این توافق حکمتیار را در موقعیتی قرار خواهد داد که جناح جدا شده حزب اسلامی را مجدداً به بدنه اصلی بازگرداند و اگر این حزب بتواند مجدداً سازماندهی شود، در موقعیتی قرار خواهد گرفت که معادله به دشت قومی شده قدرت در افغانستان به سود جناح پشتونی که اشرف غنی آن را نمایندگی می‌کند تمام خواهد شد و تیم شمال که در راس آن «عبدالله عبدالله» قرار دارد در موقعیتی نسبی ضعیف‌تری قرار خواهد گرفت.

این که دکتر عبدالله عبدالله با مطرح ملاحظات نه‌چندان مهمی با اصل توافقنامه صلح موافقت کرد، به دلیل حضور وی در دولت موضوع قابل درکی است ولی در این باره که نگران تحولات بعدی هم هست نمی‌توان تردید کرد.

در عین حال بحث‌هایی وجود دارد که آیا حزب اسلامی و گلبدین حکمتیار در موضع‌گیری مستقلانه‌ای تا به این حد از شرایط اعلام شده قبلی‌شان عدول کردند یا اینکه پاکستان آنها را تشویق کرده است. به‌ویژه آن که مهم‌ترین شرط حکمتیار که بارها روی آن تاکید کرده بود خروج کامل نیروهای آمریکا و «ناتو» از افغانستان بود. عدول از این شرط، موضوع مهمی است که نمی‌تواند بی‌ارتباط با ارزشیابی‌های در اسلام‌یاد باشد که براساس آن آمریکا به این زودی و سادگی‌ها از افغانستان خارج نخواهد شد. ظاهراً آنچه که اشرف غنی را امیدوار کرده است که حصول توافق صلح با حکمتیار مقدمه‌ای برای تشویق طالبان به پیوستن به روند صلح باشد بی‌ارتباط با همین برداشت نیست.

منتها باید توجه داشت که طالبان اکنون در موضع قدرت قرار دارد و حدود ۳۰ درصد خاک افغانستان را در اختیار دارد. به‌طور طبیعی سهمی که از قدرت مطالبه خواهد کرد بیش از ظرفیت واقعی دولت ترکیبی دکتر عبدالله عبدالله و دکتر اشرف غنی است. دولتی که هنوز بعد از گذشت دو سال موفق نشده است تکلیف پست اجرایی در جایگاه قابل قبول تیم عبدالله عبدالله قرار دهد و در درون خود با بحران روبه‌رو است. احتمالاً این امید در جبهه شمال وجود دارد که شرایط برای دعوت از «لویه جرگه» و اصلاح قانون اساسی و تبدیل پست شورای اجرایی به مقام نخست‌وزیری مساعد شود. اگر امضای توافقنامه صلح بین «حزب اسلامی» حکمتیار و «دولت وحدت ملی» به چنین روندی کمک کند در مجموع می‌توان گفت که این توافق گامی درست در جهت درستی است، در غیر این صورت چه بسا که مسائل داخلی افغانستان را پیچیده‌تر کند و دامنه اختلاف‌نظر‌ها در درون حکومت وحدت ملی گسترش دهد. در هر حال واقعیت این است که توافق صلح بین دولت وحدت ملی و حزب اسلامی حکمتیار با حمایت پاکستان، جمهوری اسلامی ایران، آمریکا و سازمان ملل متحد روبه‌رو شده است و مسیری تصور شده است که طالبان نیز می‌توانند در آن قرار گیرند و جنگ و تجزیه قدرت کنونی در افغانستان پایان یابد. اگر چنین اتفاقی بیفتد حکمتیار در دوران کهنوت و پایان عمرش می‌تواند گذشته‌اش را که چیزی جز جنگ، کشتار، اتلاف و شکست اختلاف با همه جریان‌ها نیست پاک کند و چهره مثبت‌تری در تاریخ به ثبت رساند.

خاورمیانه

دو میلیون کودک سوری تشنه‌اند

دو میلیون کودک سوری ساکن حلب از آب آشامیدنی محرومند. این خبری است که صندوق حمایت کودکان سازمان ملل (یونیسف) منتشر کرده است. ناظران می‌گویند حملات اخیر موجب نابودی منبع اصلی آب آشامیدنی شرف حلب شده است. تنش‌ها به حدی است که امکان ترمیم مخزن آب تقریباً بسیار کم است.

یونیسف ضمن هشدار نسبت به تشنگی کودکان حلب هشدار داد که کمبود آب می‌تواند زمینه را برای شیوع بیماری‌های واگیردار فراهم کند. با توجه به داده‌های این نهاد بین‌المللی، ساکنان غرب حلب به دلیل دسترسی به چاه‌های عمیق می‌توانند تا حدودی نیازشان را تأمین کنند در مقابل ساکنان شرق حلب به آب‌های آلوده روی آوردند. در میانه بحران انسانی که سوریه پنج سالی است با آن دست به گریبان است، جامعه بین‌الملل با وجود شکست‌های پی در پی در تلاش است تا بار دیگر آتش‌بس در سوریه را برقرار کند.

استفان دی میستورا گفته که سازمان ملل در امور سوریه در تلاش است تا توافقنامه ۹ سپتامبر میان واشنگتن و مسکو را احیا کند. توافقی که به گفته وی در بردارنده سه بند مهم بود. توقف خشونت‌ها، ارائه کمک‌های بشردوستانه و مشخص کردن وضعیت جبهه النصره. وی همچنین درصدد است تا در ماه اکتبر «مذاکرات صلح» را برگزار کند.

دی میستورا گفته که سازمان ملل این دو فرصت یعنی «توافقنامه ۹ سپتامبر» و «مذاکرات صلح» را از دست نخواهد داد. در این میان وزاری خارجه آمریکا و روسیه نیز از تمام توانشان برای برقراری آتش‌بسی دیگر در سوریه استفاده می‌کنند. جان کری، وزیر خارجه آمریکا با سرگئی لاوروف همتای روسی‌اش در حاشیه مجمع دیدار کرد. ناظران می‌گویند به‌رغم دیدارهای گاه‌وبیگاه و بازیگر اصلی جنگ سوریه پیشرفت‌ها بسیار اندک است. هم‌اکنون چشم‌ها به سازمان ملل و کارگروه‌هایی که این نهاد برای تحقق صلح در سوریه تشکیل داده دوخته شده، شاید سوریه بتواند بار دیگر طعم صلح را چشیده و نفس بکشد.

فرهیختگان و توی مصوبه کنگره برای شکایت خانواده‌های قربانیان حملات ۱۱ سپتامبر، تنش تازه‌ای را میان باراک اوباما و مخالفانش سبب شده است. اوباما که پیش از این هم هشدار داده بود چنین مصوبه‌ای علیه دولت عربستان را وتو خواهد کرد با عملی کردن این تهدید، باعث خشم نمایندگان کنگره شد و آنها وعده داده‌اند که وتوی رئیس‌جمهور را بی‌اثر خواهند کرد.

براساس مصوبه‌ای که با رای بالا در کنگره تصویب شده، خانواده‌ها و بازمانده‌های قربانیان حملات ۱۱ سپتامبر قادر خواهند بود تا از هر دولت‌مرد عربستانی که هر نقشی در حملات ۱۱ سپتامبر داشت شکایت کنند. سناتورهای آمریکایی با استناد به قانون «عدالت علیه حامیان تروریسم» این طرح را تصویب کرده بودند. براساس این قانون بازماندگان حملات تروریستی که در داخل خاک آمریکا صورت گرفته

اجازه می‌دهد از اشخاص، گروه‌ها و دولت‌هایی که حامی این حملات شناخته شده‌اند، در دادگاه‌های آمریکا شکایت کنند.

چهار ماه قبل و زمانی که نمایندگان کنگره خواستار انتشار ۲۸ صفحه از اسناد محرمانه مانده مربوط به حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ شدند عربستان تهدید کرد که انتشار این اسناد که از نقش عربستان و برخی دولتمردان این کشور در حملات مالی و طراحی حملات ۱۱ سپتامبر پرده برمی‌دارد، باعث خواهد شد تا ریاض سرمایه‌هایش از آمریکا که بالغ بر ۷۵۰ میلیارد دلار می‌شود را از این کشور خارج کند.

عربستان سعودی هر گونه دخالت در حملات سال ۲۰۰۱ به برج‌های دو قلوئی مرکز تجارت جهانی در

نیویورک و ساختمان وزارت دفاع آمریکا در واشنگتن را رد می‌کنداما، از ۱۹ نفر عضو القاعده که در آن حملات دست داشتند ۱۵ نفر شهروند عربستان

سعودی بودند و این موضوع در ۱۵ سال گذشته همواره نام عربستان را در کانون توجه بازماندگان این حملات نگاه داشته است. همچنین براساس اسناد، برخی دولتمردان عربستان از انجام این حملات حمایت مالی کرده بودند. باراک اوباما دلیل مخالفت خود با این مصوبه را در معرض تهدید قرار گرفتن مصونیت دیپلمات‌ها و نظامیان آمریکایی در دیگر کشورها عنوان کرده است. اوباما اعلام کرد که عمیقاً با خانواده قربانیان حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر همدردی می‌کند اما تاکید کرد که چنین لایحه‌ای شدیداً به منافع و امنیت ملی

خاورمیانه

بحران انسانی در یمن

قربانیان جنگ داخلی یمن به ۴ هزار تن رسید

فرهیختگان | یمن درگیر بحرانی انسانی است. بیش از ۴ هزار غیرنظامی در جنگ داخلی یمن کشته شدند. این خبر را کمیساری عالی حقوق بشر منتشر کرده است. براساس داده‌های اطلاعاتی که این نهاد حقوق بشری بدان دست یافته، بین ۲۶ مارس ۲۰۱۵ تا ۲۲ سپتامبر ۲۰۱۶، بیش از چهار هزار غیر نظامی کشته و ۷ هزار تن دیگر زخمی شدند. براساس گزارش این نهاد، در ماه‌های اخیر تعداد قربانیان بیشتر شده است. سازمان ملل بارها عربستان سعودی را به نقض حقوق غیرنظامیان محکوم کرده و از این کشور خواسته است تا مناطق مسکونی را هدف

اروپا

ثبیت اقتدار کوربین

جرمی کوربین، رهبر حزب کارگر بریتانیا

فرهیختگان | جرمی کوربین چپ‌گرا و رهبر حزب کارگر بریتانیا در دومین رای‌گیری درون حزبی طی یک سال اخیر موفق شد با هم رهبری مهم‌ترین حزب مخالف دولت را حفظ کند. این پیروزی در شرایطی حاصل شد که حزب کارگر طی یک سال اخیر اوضاعی بحرانی را پشت سر گذاشته و تنش‌ها میان رهبران حزب به طرز بی‌سابقه‌ای بالا گرفته بود. با این حال کوربین که سال گذشته حدود ۵۸ درصد رای آورده بود این بار با کسب ۶۱/۸ درصد رای هاداران و اعضای این حزب توانست اوون اسمیت اصلی‌ترین رقیب خود را مغلوب کند. کوربین پس از اعلام پیروزی‌اش از اعضای حزب کارگر خواست به اختلافات پایان دهند

رئیس‌جمهور آمریکا مصوبه علیه عربستان را وتو کرد

تقابل اوباما و کنگره

اوباما مصوبه کنگره مبنی بر شکایت خانواده‌های قربانیان حملات ۱۱ سپتامبر از عربستان را وتو کرد

آمریکا طلمه می‌زند و موجب می‌شود که ائتلاف مهمی ضربه بخورد. او مدعی شد که چنین لایحه‌ای نه از آمریکایی‌ها در مقابل حملات تروریستی محافظت می‌کند و نه اثرگذاری واکنش آمریکا به چنین حملاتی را ارتقا می‌دهد. با این وجود نمایندگان کنگره حاضر نیستند از موضع خود کوتاه بیایند و هشدار داده‌اند که وتوی اوباما را لغو خواهند کرد. در صورتی که اوباما اقدامی نمی‌کرد، این تصمیم به‌عنوان قانون لازم‌الاجرا می‌شد. حامیان این طرح گفته‌اند در چندروز آینده برای لغو وتوی اوباما رای‌گیری می‌کنند. سناتورهای حامی این طرح، جمعه دقایقی بعد از اعلام کاخ سفید مبنی‌بر وتوی این مصوبه، به رسانه‌های آمریکایی گفتند «تقریباً مطمئن‌اند که امضای کافی برای لغو وتوی رئیس‌جمهوری جمع

خواهد شد. باراک اوباما تاکنون ۱۲ بار از حق وتوی خود استفاده کرده و چنانچه کنگره موفق به لغو وتوی رئیس‌جمهور آمریکا شود، این اولین بار در دوران ریاست‌جمهوری اوباما خواهد بود که وتوی او در برابر رای کنگره ناکام می‌ماند. این طرح را چاک شومر، سناتور هم حزب اوباما، از نیویورک و جان کورنین سناتور جمهوری‌خواه از تگزاس تدوین کرده بودند و اکنون در صورتی که دو سوم نمایندگان کنگره دوباره به تصویب آن رای دهند، آن وقت با ابطال وتوی رئیس‌جمهوری، این طرح به یک مصوبه قانونی تبدیل خواهد شد. در تاریخ آمریکا، کنگره این کشور تنها در ۱۰ درصد موارد توانسته به اجماع لازم برای لغو وتوی رئیس‌جمهوری دست پیدا کند.

خاورمیانه

افشای نامه تاریخی شارون

آریل شارون، نخست‌وزیر پیشین رژیم صهیونیستی

فرهیختگان | آریل شارون در سال ۲۰۰۵ به پادشاه پیشین عربستان نامه‌ای محرمانه نوشته بود. این خبری بود که روزنامه «اورشلیم پست» از آن پرده برداشت. یعنی سه سال پس از آن که عبدالله بن عبدالعزیز، رهبر پیشین عربستان طرح «صلح عربی» را ارائه کرد. در آن زمان همه در مورد بی‌اعتنایی رژیم اسرائیل نسبت به طرح پیشنهادی ریاض می‌گفتند. حالا با افشای نامه شارون مشخص شده که اسرائیل بی‌اعتنا نبوده و به سه دقت وقایع منطقه را رصد می‌کرده است.

شارون در این نامه از عربستان خواسته بود

امریکا

چرخش موضع کروز

تد کروز، سناتور جمهوری‌خواه آمریکا از ترامپ حمایت کرد

خودم رجوع کردم، متقاعد شدم که اسمال دونالد ترامپ، رای می‌دهم که به وظیفه خود به‌عنوان یک جمهوری‌خواه عمل کرده باشم. برنده شدن هیلاری کلینتون، نامزد دموکرات‌ها غیرقابل قبول است.» کروز در رقابت‌های انتخاباتی، ترامپ را دروغگوی ذاتی خطاب قرار داده بود. ترامپ در زمان مبارزات درون حزبی جمهوری‌خواهان با انتشار عکس‌هایی از پدر و همسر تد کروز، جنجال‌ساز شده بود؛ او یک بار با انتشار عکس پدر کروز که یک روحانی مسیحی سرشناس گذشت حدود دوماه، موضع کروز تغییر کرد. او گفت: «بعد از ماه‌ها فکر نکرد و همه جواب را استیجین و بعد از اینکه به وجدان

فرهیختگان | زمان زیادی ازتوهِین‌ها و تمسخرهایی که دونالد ترامپ تثار تد کروز، همسر و پدرش کرد نمی‌گذرد. اما تد کروز سناتور جمهوری‌خواه ایالت تگزاس می‌گوید او گفت با متفاندانش در حزب همکاری خواهد کرد تا به‌طور مشترک در مقابل دولت محافظه‌کار ترازمی بایستند. به دنبال همه‌پرسی خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا شمار زیادی از اعضای کابینه سایه در حزب کارگر استعفا کردند و پس از آن اکثریت نمایندگان حزب کارگر در پارلمان به جرمی کوربین رای عدم اعتماد دادند. منتقدان کوربین او را متهم می‌کردند که در کارزار انتخاباتی خروج بریتانیا به اندازه کافی از موضع حزب کارگر، یعنی رای به ماندن در اتحادیه اروپا دفاع نکرد.

کسیوست

آتش بس کمکی به سوریه نمی‌کند

آتش بس اخیر سوریه پایان تلخی داشت، از حمله به کاروان‌های بشردوستانه گرفته تا حمله به شرق حلب. ناظران امید چندانی به تحقق صلح در این کشور جنگ زده ندارند. کشوری که پنج سالی است به میدان نبرد بازیگران و گروه‌های مختلف تبدیل شده است. حداقل می‌توان گفت روسیه و آمریکا با تکیه بر تاکتیک‌های کنونی‌شان قادر نیستند آرامش را در این کشور برقرار کنند.

هفته‌نامه «اشپیکل» به بهانه شکست آتش‌بس در سوریه به چرایی عدم تحقق آرامش در این کشور اشاره می‌کند. به نوشته این هفته‌نامه، آتش‌بس مورد توافق مسکو و واشنگتن تنها هفت روز به طول انجامید. چرا؟

از یک منظر باید گفت که گروه‌های شورشی فعال در سوریه متنوع هستند. تفکیک آنها کار آسانی نیست. پس این مساله که آمریکا فتح الشام(جبهه النصره) را از لیست گروه‌های مورد حمایتش خارج کرد و این گروه را شورشی تاندرو قلمداد کرد به تحقق صلح در سوریه کمک چندانی نمی‌کند. از سویی دیگر باید گفت که آمریکا برنامه روشنی برای سوریه ندارد. مسکو از همان ابتدا خود را حامی دولت اسد اعلام کرد و تمام تاکتیک‌هایش در راستای تقویت دولت سوریه و ماندن اسد بر کرسی ریاست‌جمهوری است. در مقابل واشنگتن هنوز تکلیفش روشن نیست. یک بار کنار مخالفان دولت سوریه ایستاده و هم‌صدا با آنها خواهان برکناری اسد از قدرت است و بار دیگر از گذار دموکراتیک و انتقال مسالمت‌آمیز قدرت دم می‌زند.

مخالفان و شورشیان معتدل نسبت به سیاست‌های حمایتی آمریکا تردید دارند. مادامی که واشنگتن سیاستش را در برابر سوریه مشخص نکند، طبیعتاً مفاد توافقش با روسیه یا هر کشوری صرفاً هفت روز قابلیت اجرا دارد.

موضوع دیگری که باید مورد توجه قرار بگیرد، عدم اطمینان واشنگتن و مسکو به یکدیگر است. نمایندگان دو کشور ساعت‌ها پشت درهای بسته مذاکره کرده و به ظاهر توافقنامه مشترکی امضا می‌کنند. اما انکار هر دو می‌ترسند میدان رقابت را به دیگری واگذار کنند. به عبارتی دیگر در حالی که در قامت متحد دیگری ظاهر می‌شوند اما حقیقتاً رقیب یا بهتر است بگوییم دشمن یکدیگر لحاظ می‌شوند. در همین راستا واشنگتن و مسکو در تلاشند تا خود را پیروز بازی قلمداد کنند. پس به جای اینکه از منظری مشترک وقایع سوریه را رصد کرده یا به تاکتیک‌های مشترکی متوسل شوند، صرفاً زیر لوای یک توافقنامه مشترک قرار گرفته‌اند اما هر کدام ساز خویش را می‌نوازند.

به این ترتیب مردم سوریه شاید بیش از یک هفته طعم صلح را نچشند و پس از آن خود را برای تشدید درگیری‌ها آماده کنند. ساکنان سوریه حقیقتاً قربانی‌اند، قربانی گروه‌های افراطی و سیاست‌ها و منافع بازیگران بین‌المللی، کشورهایی که منافعشان را در اولویت قرار داده و بی‌توجه به شرایط غیرنظامیان تلاش دارند تا از فرصت پیش آمده سود زیادی را نصیب خوش کنند.

